

מנהג

שינון הדף היומי בדרך קצרה

לע"צ מרן רבי אהרן בן רבי
שניאור זלמן קוטלר זצוק"ל
הערות והנצחות טל' 0548449853 או מייל
MABADAF12@GMAIL.COM

גליון 384 פרשת תולדות תש"פ

נדה לז-מג

הסתפקו באופן שהיא פסקה מהכאב והדם, רב חסדא סובר שהיא טמאה שהרי הלידה היתה בהפסקה, ור' חנינא אומר שהיא טהורה שהתברר שהדם הוא מהולד, ור' חנינא אומר שזה משל למלך שבא וחילולתיו הקדימוהו ובורר שהם חייליו וא"כ ודאי הדם שייך לולד, ורב חסדא סובר שאם הם מהולד היה צריך לבא גם דם בסמוך אליו, ולכאורה יש להוכיח מדברי ר' יהושע במשנה שאמר לילה יום כליל שבת ויומו ושפתה מהצער ולא מהדם ומשמע שאם שפתה מהצער והדם היא טהורה ולא כרב חסדא, ורב חסדא יבאר שר' יהושע אומר שלא רק אם שפתה מהצער והדם שהדם שיצא קודם לא שייך ללידה והיא טמאה אלא גם באופן שפסקה רק מהצער ולא מהדם א"כ זה לא שייך ללידה אלא לזיבה, קמ"ל שלא, ויש להוכיח ממה ששנינו שאם קשתה ג' ימים תוך י"א יום ואח"כ היא פסקה מעת לעת וילדה היא יולדת בזוב ואם נאמר שהיה ג' ימים בקושי ואחד בשופי מדוע צריך ג' הרי גם כב' ימים ואחד בשופי היא זבה אלא מדובר שהיא קשתה ג' ושפתה מהצער והדם או שהיא קשתה שתיים ושפתה מעת לעת היא יולדת בזוב ורואים לא כר' חנינא, ור' חנינא יבאר שבאמת היא ראתה ג' בקושי והחידוש הוא שגם אם התחילה את השלישי בקושי ושפתה מעת לעת היא טהורה ולא כר' חנינא בן אחי ר' יהושע.

ר"מ אומר שקישויה הוא אפילו ארבעים וחמישים יום יש להקשות שאם חמישים זה קושי ק"ו שארבעים זה קושי, ורב חסדא מבאר שבחולה הקישויה הוא חמישים ובכריאה ארבעים.

ר' לוי אומר שהולד מטהר רק בימים שהיא ראויה להיות בהם זבה ב"א יום שבין נדה לנדה, ורב אומר שהוא מטהר גם בימים שראוים לספירת זבה בז' ימים שאח"כ ואמר רב אדא בר אהבה שלדעת רב הולד מטהר בקושי

דף לח גם בימים שראוים לסתירת ספירת זבה והיינו כל מה שהיא מאריכה לראות ברצף אחר הזיבה ולא היו לה ז' נקיים, ויש להוכיח מדברי המשנה שלר"מ קישויה הוא מ' ונ' יום ולרב זה יתכן כדברי רב אדא שכל הזמן היא היתה בסתירת ספירת זבה אך ללוי קשה, ולוי יבאר שלא כתוב טהורה ככולם אלא בימי נדה היא נדה ובימי זיבתה היא טהורה, וללישנא בתרא לוי סובר שהולד מטהר רק בימים הראוים לזבה גדולה שכתוב דמה ימים רבים, ואבא שאול אומר בשם רב שגם בימים שהיא ראויה להיות בהם זבה קטנה שמה שלמדו זבה קטנה מימי וכל ימי זה גם על לידה, ויש להקשות מדברי ר"מ שקישויה הוא אפילו מ' ונ' יום וזה אחרי ימי זבה קטנה וגדולה, ויש לומר שלא כתוב טהורה ככולם אלא בימי נדה היא נדה ורק בימי זיבה היא טהורה.

שנו בכרייתא שלר"מ יתכן קישויה של ק"נ ימים כגון שהיו שני ימים בלא עת נדתה ועוד ז' ימי נדה ועוד נ' ימי קישויה שהולד מטהר, ופ' ימים של לידת נקבה, וז' ימי נדה, ושנים שאחר הנדה, ואמרו לר"מ א"כ יש אשה שהיא מקשה כל ימיה ולא יהיה לה ימי זיבה כגון שהיא תתעבר אחר פ' של נקבה ואחר קישויה וכן הלאה, אמר ר"מ שאין טהרת קושי לנפלים.

שנו בכרייתא שיש אשה שרואה ק' יום בלי זיבה, שהיו שנים בלא עת ועוד ז' ימי נדה ושנים שאחר הנדה, והחידוש הוא להוציא ממי שסובר שאין פתיחת הקבר בלי דם, קמ"ל שיתכן שתהיה פתיחת הקבר בלי דם, ואז היא לא תהיה זבה בלידה.

ר' יהודה אומר בשם ר' טרפון שהטהרה בקושי הוא רק עד חודש מלידתה, ויש בזה קולא וחומרא שאם היא קשתה שנים בסוף שמיני לעיבורה ואחד בתחילת תשיעי ואפילו אם ילדה בתחילת ט' היא יולדת בזוב ואם היא קשתה יום אחד בסוף ח' ושני ימים בתחילת ט' אפילו אם ילדה בסוף ט' היא לא יולדת בזוב, ואמר רב אדא בר אהבה שר' יהודה סובר שהשופר של ב"ד של קידוש החודש גורם לימי זיבה, וקשה ששמואל אמר שאשה מתעברת ויולדת רק אחר רע"א ימים או רע"ב או רע"ג ימים שהזרע קולט עד ג' ימים א"כ לעולם זה תלוי בימים ולא בחודש ח' או ט', ויש לומר ששמואל אמר כמו חסידים הראשונים ששנינו שהם לא שמשו מיטותיהם אלא בד' בשבת כדי ששנותיהם עמוד ב לא

דף לז אחר פטירתו של רב אסי הלך שילא בר אבינא ואמר לאשתו להכין לו תכריכים כדי שרב אסי לא יאמר עליו דברים לרב והיא הכינה לו תכריכים והוא נפטר, וראו שפרח הדם ממיטתו של שילא לשל רב אסי וממטתו של רב אסי לשל שילא ואמרו הנוכחים שהם התפייסו ביניהם.

רבא מסתפק אם קושי סותר בזיבה האם דבר המטמא סותר וזה דבר המטמא כימי נדה או שרק דבר הגורם לזיבה סותר וקישויה לא גורם לזיבה, ואמר אביי שיש להוכיח מאונס בזיבה שהוא לא גורם זיבה אך הוא סותר, אמר לו רבא שגם אונס בכלל גורם כמו ששנינו שאם ראה ראייה ראשונה בודקים אותו אם אינו אנוס וכן בשניה אך בראיה שלישית לא צריך לבדוק שהיא מטמאה גם באונס, ואביי מקשה שא"כ לר"א שבודקים גם בראיה שלישית א"כ ראיית אונס אינה נקראת גורם לזיבה והיא לא תסתור, אמר רבא שאכן לר"א ראיית אונס אינה סותרת, ויש להוכיח ממה ששנינו שר"א אומר שגם בשלישית בודקים אותו וברביעית שהיא בספירה לא בודקים ומשמע שהיא סותרת, ויש לדחות שבודקים את הטיפה כדי שהיא תטמא במשא, אך יש להוכיח מברייתא שאומרת שר"א אמר שבשלישית בודקים אותו ולא ברביעית כי רק לקרבן בודקים ולא לסתירה וא"כ יש לפשוט שלר"א גם דבר שאינו גורם סותר, ועדיין יש להסתפק לדעת רבנן אם דבר שאינו גורם סותר, ויש להוכיח ממה ששנה אביו של ר' אבין שזובו שגורם לו שבעה הוא סותר שבעה וקרי שגורם לו טומאת יום אחד הוא סותר רק יום אחד, ואין לומר ששבעה הכוונה שהוא מטמא שבעה שא"כ יש לומר שכמו שזובו טמא שבעה כך הוא יסתור שבעה א"כ הוא בא לומר שרק דבר הגורם סותר ודבר שאינו גורם אינו סותר, ואביי אומר שנוקטים שקושי לא סותר בזיבה ואם מצאנו תנא שאומר שהוא סותר זה רק ר"א שאמר שראיית אונס סותרת.

שנינו שר' מרינוס אומר שלידה לא סותרת בספירת זיבה והסתפקו אם היא עולה לספירת זיבה, לאביי הלידה לא סותרת ואינה עולה לימי זיבה ולרבא היא סותרת ועולה לימי זיבה, ורבא מוכיח את זה ממה ששנינו על הפסוק ואחר תטהר אחר אחר לכולם שלא תפסיק טומאה ביניהם, וזה מובן רק אם הלידה עולה לימי זיבה לכן לא היה הפסק בטומאה אך אם נאמר שאינה עולה א"כ הלידה הפסיקה בטומאה וזה לא אחר לכולם, ואביי יבאר שהפסוק מדבר על טומאת זיבה שהיא לא תפסיק ביניהם, ורבא רצה להוכיח ממה ששנינו שלמדו מהפסוק מזובה למעט שאינה צריכה להיות טהורה מנגעה ולידתה א"כ משמע שרק זיבה מפסיקה, ואביי מבאר שהברייתא מיעטה רק נגע ורבא אומר שזה מובן אם ממעטים גם לידה לכן אגב שבאים למעט לידה מיעטו גם נגע אך אם נאמר שמיעטו רק נגע לא צריך ללמוד מהפסוק מזובה אלא כבר למדו את זה מהפסוק וכי יטהר הזב מזובו למעט נגעו, ואביי אומר שצריך פסוק אחד למעט בזב ועוד פסוק למעט בזבה, שאם היה כתוב בזב עמוד ב היינו אומרים שרק בזב מיעטו נגע כי זב לא מטמא באונס אך זבה שמטמאה באונס לא נמעט אותה מנגע, ואם היינו ממעטים זבה היינו אומרים שרק בה מיעטו כי היא לא מטמאה בראיות כמו בימים אך זב שמטמא גם בראיות נחכה בו גם לטהרת הנגע, קמ"ל שלא, ואביי מביא ראייה מברייתא שלומדים מהפסוק דותה לרבות בועלה ולרבות לילות ולרבות יולדת בזוב שהיא צריכה לספור ז' נקיים, ולכאורה הכוונה גם נקיים מלידה ויש לדחות שהם נקיים רק מזוב, ואביי רצה להוכיח מברייתא שלומדים ימי לידתה מימי נדתה כמו שימי נדתה אינם ראוים לזיבה ולא מועיל בהם ספירת שבעה כך ימי לידתה שאינם ראוים לזיבה אין הספירה עולה עמם, ורבא אומר שזה כדעת ר"א שהלידה סותרת, אך קשה איך לומדים לידה שיתכן שהיא תהיה בימי זיבה מימי נדה שאינם בימי זיבה, ורב אחדבוי בר אמי אומר שזה כדעת ר"א שלומדים אפשר ממה שאי אפשר, ורב ששת אומר שהפסוק מקיש אותם אף שלא שייך ימי נדה בימי זיבה, וללישנא בתרא רב אחדבוי אמר בשם רב ששת שזה כר"א ורב פפא אמר שהפסוק מקיש אותם גם בדבר שאי אפשר.

יבואו לחילול שבת ולכאורה הם יכולים לשמש גם אחר רביעי אלא הכוונה מרביעי ואילך ואמר מר זוטרא שחסידיה הראשונים למדו מהפסוק ויתן ה' לה הריון והריון הוא גימטריא רע"א, עוד אמר מר זוטרא שאפילו למ"ד שאשה שיוולת לט' חדשים היא לא יולדת בחדשים שאינם שלמים אך היולדת לז' יולדת גם בחדש שאינו שלם, כמו שכתוב ויהיה לתקופת הימים ותהר חנה ותלד בן מיעוט תקופות שתיים כל תקופה היא ג' חדשים ומיעוט ימים שנים. **שמואל** אומר שטעמם של ר' יוסי ור"ש שקושי הוא ב' שבתות שכתוב וטמאה שבועיים כנדתה ולא כזיבתה א"כ זיבתה טהורה וכמה? שבועיים.

שנו בברייתא שיש מי שמקשה כ"ה ימים שזיבה לא תעלה בהם כגון שני ימים בלא עת וז' ימי נדה וב' שלאחר נדה וי"ד של קישוי הולד ואי אפשר שיהיה קישוי כ"ו בלי ולד וזה לא לידה בזוב, ולכאורה בלי ולד היא זבה ג' ימים אחר ז' ימי נדה, ורב ששת מבאר שמדובר במקום שיש ולד ורבא מקשה הרי נאמר בלי ולד ומבאר רבא שהכוונה שלא יתכן שיהיה קישוי כ"ו כשיש ולד וזה לא לידה בזוב וכשאין ולד אלא נפל בג' ימים היא כבר זבה שהרי אין קישוי לנפלים.

משנה אם אשה קשתה לעובר נוסף תוך פ' של נקבה כל הדמים שהיא רואה הם טהורים עד שיצא הולד ור"א מטמא, ואמרו לו שאם במקום שהחמירו בדם של השופי הקילו בדם קושי, בימי טוהר שהקילו בדם השופי ודאי יקלו בדם הקושי, אמר ר"א דיו למה שלומדים מהדין להיות כמו המלמד שהקילו רק מטומאת זיבה ולא מטומאת נדה. **גמרא** בברייתא למדו מהפסוק **תשב'** לרבות מקשה בתוך פ' של נקבה שכל דמיה טהורים עד שיצא הולד, ולר"א היא טמאה ואמרו לו שבמקום שהחמירו בדם שופי שלפני הולד בכל זאת הקילו בשופי שבא אחר הולד מקום שהקילו בדם שופי ודאי נקל בקושי של אחר הולד ואמר ר"א דיו לבא מהמלמד להיות כמוהו שהקילו רק בטומאת זיבה ולא מטומאת נדה אמרו לו שיש להשיב בלשון אחרת שבמקום שהחמירו בשופי שבא קודם הולד הקילו בקושי שעם הולד מקום שהקילו בשופי שאחר הולד ודאי יקלו בקושי שעם הולד, ואמר ר"א אפילו אם תשיבו כל היום ניתן לומר דיו מהמלמד שהקילו בטומאת זיבה אבל יהיה טומאת נדה ואמר רבא שר"א ניצח בטענה זו את חכמים שהרי גם הם לומדים מהפסוק דמה מחמת עצמה ולא מחמת ולד א"כ גם במה שהיא טהורה בימי לידה זה רק במקור דמיה מחמת עצמה לא מחמת ולד ואין לומר שבימי נדה היא נדה ובימי זיבה היא טהורה שהרי נאמר תשב וזה ישיבה אחת לכולם.

משנה כל י"א יום שאחר הנדות האשה בחזקת טהורה,

דף לט ואם היא ישיבה ולא בדקה או שלא בדקה בשוגג או אונס ואפילו במזיד היא טהורה ואם הגיע שעת וסתה ולא בדקה היא טמאה, ור"מ אומר שאם היא היתה במחבא והגיע שעת וסתה והיא לא בדקה היא טהורה כי החרדה מסלקת את הדמים, אך ימי זב וזבה ושומרת יום כנגד יום היא בחזקת טומאה. **גמרא** ב"א יום האשה בחזקת טהרה ואמר רב יהודה שזה נ"מ שהיא לא צריכה לבדוק, אך קשה שבסיפא נאמר דין בישיבה ולא בדקה ומשמע שלכתחילה היא צריכה בדיקה, ויש לפרש שבסיפא מדובר בימי נדה והביאור הוא שכל י"א יום היא בחזקת טהרה ואינה צריכה בדיקה אך בימי נדתה היא צריכה בדיקה ואם ישיבה ולא בדקה או ששגגה או נאנסה או הזידה ולא בדקה היא טהורה, **ורב חסדא** מפרש שזה כדעת ר"מ שאמר שאשה שאין לה וסת אסור לה לשמש ודוקא בימי נדתה אך בימי זיבה היא לא צריכה לחשוש לראיה, אך קשה א"כ מדוע ר"מ אמר שאשה שאין לה וסת יוציא ולא יחזיר לעולם הרי היא מותרת בימי זיבה, ויש לומר שגזרו שמא היא תכשל בימי נדה, אך קשה שנאמר בסיפא הגיע שעת וסתה ולא בדקה א"כ מדובר באשה שיש לה וסת ויש לפרש שחסר בדברי המשנה ויש להוסיף שכל י"א יום היא בחזקת טהרה והיא מותרת לבעלה אך בימי נדה היא אסורה לבעלה ודוקא כשאין לה וסת אך אם יש לה וסת היא מותרת והיא צריכה בדיקה, ואם ישיבה ולא בדקה ושגגה או נאנסה או הזידה ולא בדקה היא טהורה ואם הגיע שעת וסתה והיא לא בדקה היא טמאה, אך קשה שאם המשך המשנה של היתה במחבא זה כר"מ א"כ הבבא הזו היא לא כר"מ ויש לומר שהכל כר"מ וכך יש לשנות שאם לא היתה במחבא והגיע שעת וסתה ולא בדקה היא טמאה שר"מ אומר שבהיתה במחבא והגיע שעת וסתה והיא לא בדקה היא טהורה

שהחרדה מסלקת את הדמים, **ורבא** אומר שהמשנה באה לפרש שהיא לא מטמאה מעת לעת, אך יש תיובתא לדברי רבא ששנינו שגדה וזבה ושומרת יום כנגד יום ויולדת כולן מטמאות מעת לעת, **ורב הונא בר חייא** מפרש בשם שמואל שהמשנה באה לומר שאשה לא קובעת וסת בימי זיבתה ואמר רב יוסף שלא שמעתי שמועה זו, אמר לו אביי הרי אמרת לנו שמועה זו בענין אשה שהיתה רגילה לראות יום ט"ו והיא שנתה ליום כ' אסורה לשמש בשניהם ואם שינתה פעמיים ליום כ' שניהם אסורים לשמש ואמר רב יוסף על כך שרב יהודה אמר בשם שמואל שמדובר ביום ט"ו לטבילתה שזה יום כ"ב לראייתה שאז הראיה השניה היא בימי נדתה, אך אם היא ראתה בט"ו לראייתה שעכשיו היא בימי זיבתה היא לא קובעת וסת, ורב פפא אמר שהוא אמר את הדין הזה לרב יהודה מדסקרתא ושאלתי שאמנם היא לא קובעת אך האם היא חוששת ליום הזה ורב יהודה שתק ולא אמר לי כלום ואמר רב פפא שנדקדק אנחנו בכך שהרי שנינו שאם היא היתה רגילה לראות ביום ט"ו ושינתה ליום כ' שניהם אסורים **עמוד ב** ורב יהודה בשם שמואל אמר על כך שזה רק בט"ו לטבילתה שזה כ"ב לראייתה אך אם ראתה בט"ו לראייתה ושינתה ליום כ"ז שכשחזר כ"ב לראייתה וזה בימי זיבתה ובכ"ז כתוב זה וזה אסורים כי היא חוששת לראייתה, אך קשה וכי רב פפא סובר שמונים כ"ב מכ"ב הרי יש למנות כ"ז שזה ימי נדה ופתחה, ורב הונא בר רב יהושע אמר שנמנה את יום כ"ב מיום כ"ז לראייתה שזה כבר בימי נדה, ויש להוכיח כן מתרנגולת שרגילה להטיל ביצה יום אחד וביום לאחריו היא לא מטילה והטילה שוב והפסיקה יום אחד והטילה שוב ופסקה ב' ימים והטילה שוב היכן היא אוחת האם היא תטיל עכשיו ביום השמיני או לפי סדר הקודם של יום כן יום לא הרי היא תטיל ביום ה' וכן האשה ודאי תראה לפי הראיה האחרונה ויש לה למנות כ"ב מהראייה האחרונה, ושאל רב פפא א"כ במה נחלקו ר"ל ור' יוחנן אם אשה קובעת וסת בימי נדתה האם לא מדובר באופן זה שראתה בראש וחדש ובה' בחודש ואח"כ בר"ח וה' בחודש ועכשיו היא רואה בה' בחודש ובר"ח היא לא ראתה ור' יוחנן בא לומר שאשה קובעת וסת גם בימי נדתה א"כ מונים גם מר"ח, אמר לו רב הונא שר' יוחנן דיבר באופן שהיא ראתה ר"ח ור"ח ואח"כ היא ראתה בכ"ה ואח"כ בר"ח והיינו אומרים שבר"ח זה ריבוי דמים ולא נחשוש לו, וכן כשבאו רבין ויורדי הים הם פירשו את דברי ר' יוחנן כמו שפירש רב הונא בר רב יהושע.

דף מ פרק יוצא דופן

משנה אשה לא יושבת ימי טומאה וטהרה על ולד שיצא דרך דופן והיא לא חייבת עליו קרבן, ור"ש סובר שהוא כולד רגיל, כל הנשים מטמאות בבית החיצון שנאמר דם יהיה זובה בבשרה אך זב ובעל קרי לא מטמאים עד שטומאתם תצא לחוץ, אם אכל תרומה והרגיש שאבריו הזדעזעו לציאת קרי הוא אוחד באמה וכולע את התרומה, וקרי וזוב מטמאים בכל שהוא אפילו כעין החרדל ופחות מכך. **גמרא** ר' מני בר פטיש מבאר את טעמם של רבנן שיוצא דופן אינו כילוד שנאמר אשה כי תזריע וילדה זכר עד שהיא תלד ממקום שהיא מזריעה, ור"ש סובר שהפסוק בא ללמד שאפילו ילדה מחוץ כעין זרע היא טמאה, ור"ל מבאר בטעמו של ר"ש שכתוב תלד לרבות יוצא דופן ורבנן למדו מתלד לרבות טומטום ואנדרווגינוס שלא נאמר שכתוב זכר ונקבה ורק זכר ודאי ונקבה ודאית האם טמאה ולא טומטום ואנדרווגינוס, קמ"ל שגם בלידת טומטום ואנדרווגינוס היא טמאה, ור"ש למד לרבות טומטום ואנדרווגינוס כמו ששנה בר ליואי מהפסוק **לבן** מכל מקום ולבת מכל מקום ורבנן למדו משם לחייב קרבן על כך בן ובת ועל כל בת ובת ור"ש למד את זה כמו התנא ששנה לפני רב ששת מהפסוק זאת תורת היולדת ללמד שאשה מביאה קרבן אחד על הרבה ולדות, ואין לומר שהיא תביא על לידה וזיבה קרבן אחד שא"כ יולדת שאכלה חלב ודם היא תביא קרבן אחד אלא באים לרבות שלא נאמר שהיא תביא קרבן אחד על לידה שלפני מלאות ועל לידה שהיתה אח"כ לכן למדו מזאת, ורבנן אומרים שצריך ללמוד גם מלבן ולבת שלא נאמר שרק בשני עיבורים היא תביא שני קרבנות אך אם היה עיבור אחד ושני לידות כמו יהודה וחזקיה בני ר' חייא יספיק לה קרבן אחד, קמ"ל שהיא תביא ב' קרבנות.

ר' יוחנן אומר שר"ש מודה שיוצא דופן לא קדוש בקדשים שלומדים גזירה שוה לידה לידה מבכור, כמו שבכור הוא פטר רחם כך כל קרבן הוא יצא מהרחם, ואין לומר שנלמד לידה לידה מאדם

ר' זכאי שאמר עד בין השנים ובין השנים עצמם כלפנים, ובכרייתא שנו עד מקום דרשה ומפרש רב יהודה שהוא מקום שהשמש דש.

בכרייתא למדו מהפסוק בבשרה שהיא מטמאה בפנים כמו בחוץ ולמדנו נדה וזבה לומדים מהפסוק וזבה בבשרה ופולטת לומדים מהפסוק יהיה ור"ש אומר שהיא לא חמורה יותר מבוועלה שמטמא רק כשיצא לחוץ כך היא מטמאה רק ביצא לחוץ, אך קשה ששינוי בכרייתא שר"ש למד מהפסוק ורחצו במים וטמאו עד הערב ופסוק זה לא מלמד לנוגע בש"ז שהרי נאמר למטה או איש, אלא כיון שזה טומאת בית הסתרים שאינה מטמאה לכן הפסוק מלמד שבכ"ז היא טמאה במגע ש"ז, וא"כ רואים שר"ש לא למד ממה שהיא כבוועלה, ויש לומר שהפסוק מדבר במשמשת ודיה כבוועלה נאמר רק על פולטת, אך קשה שכל פולטת היא טמאה מצד שמששה ויש לומר שמדובר שהיא כבר טבלה לשימושה, אך קשה וכי למשמשת מספיק טומאת ערב הרי רבא אמר שמשמשת לא תאכל תרומה כל ג' ימים שאינה יכולה שלא לפלוט ש"ז, ויש לומר שצריך את הפסוק למקרה שהטבילה במטה והיא לא פולטת ולפ"ז יוצא שרבא אסר בתרומה רק בהלכה ברגליה וטבלה אך לפ"ז מדוע נאסר וניתן לתלות שכבר נפלט בהילוכה,

דף מב ואין לומר שחששו שמא נשאר שא"כ מדוע רבא לא אמר שחוששים שנשאר אלא ודאי גם רבא מדבר כשהטבילה במטה ור"ש שאמר שהיא טובלת לשימושה דיבר כשלא התהפכה אחר טבילה, ורבא דיבר כשהתהפכה ולכן הש"ז יוצא מעט מעט ורבא דיבר על הפסוק ורחצו במים שהוא מדבר כשאינה מתהפכת ואם היא התהפכה היא אסורה כל ג' ימים שאינה יכולה שלא לפלוט.

רב שמואל בר ביסנא שאל את אביי האם פולטת ש"ז טמאה מצד נוגעת או מצד שזה נקרא ראייה, ונ"מ שראיה סותרת אפילו במשהו ואפילו בפנים כבחוץ אך לנגיעה צריך שיעור ומטמאה רק בחוץ, ולכאורה אם הוא שמע את הכרייתא הנ"ל יוצא שלרבנן היא רואה ולר"ש היא נוגעת ואם הוא לא שמע את הכרייתא מדוע הוא לא הוכיח מסברא שהיא נוגעת, ויש לומר שאכן הוא שמע את הכרייתא והוא לא הסתפק לדעת רבנן אלא לדעת ר"ש ואין ספק שלר"ש היא לא מטמאה בפנים כבחוץ והספק הוא אם זה סותר ואם צריך שיעור, שר"ש אמר דיה כבוועלה רק לענין שלא מטמאה בפנים כבחוץ אבל לענין סתירה ושיעור ודאי שמספיק כל שהוא, או שאין חילוק והיא נחשבת נוגעת גם לענין משהו וסתירה, וללישנא בתרא רב שמואל לא שמע את הכרייתא והוא הסתפק ממה שהתורה החמירה בסיני על בעלי קרי א"כ פולטת כרואה או שלא לומדים מסיני שזה חידוש שהרי התורה לא החמירה בזבים ומצורעים אף שטומאתם חמורה יותר, ואביי אמר שפולטת כרואה ורב שמואל שאל את רבא והוא אמר שהיא כרואה והוא שאל את רב יוסף והוא אמר שהיא רואה ורב שמואל חזר לאביי ואמר לו וכי ברוק אחד ירקתם אמר לו אביי שכולם אמרו לך כראוי שר"ש אמר דיה כבוועלה רק לענין שאינה מטמאה בפנים כבחוץ אך לענין סתירה ושיעור ודאי היא כרואה.

שנו בכרייתא שנדה וזבה ושומרת יום כנגד יום ויולדת מטמאות בפנים כבחוץ ואמנם ככולם זה פשוט אך קשה מה זה שייך ליולדת הרי אם היא ילדה בימי נדה היא נדה ואם בימי זיבה היא זבה, ויש לומר שמדובר שהיא ירדה לטבול מטמאה לטהרה וכמו שאמר ר' חייא בר אשי בשם רב שיוולדת שירדה לטבול מטמאה לטהרה ויצא ממנה דם בירידתה היא טמאה ובעלייתה היא טהורה, ושאל ר' ירמיה את ר' זירא מדוע בירידתה היא טמאה הרי זה טמאה בלועה אמר לו שאל את ר' אבין שפרשתי לו והוא הניע ראשו בהסכמה בביהמ"ד ור' ירמיה שאל אותו ור' אבין אמר לו שעשו את זה כמו נבלת עוף טהור שהיא מטמאה בגדים בבית בליעת האדם האוכלה, **עמוד ב** ויש לדחות ששם אין טומאה בחוץ לנבלת עוף אך ביולדת הוא יטמא ביציאתו לחוץ, ואמנם אין חידוש ביצא לחוץ שטמא ויש לומר שהחידוש הוא שלא אומרים מיגו שמועיל טבילה לדם שבפנים כך תועיל הטבילה לדם שבחוץ קמ"ל שאינה נטהרת, ואמנם ביארו את דברי ר' חייא אך לגבי יולדת קשה שבימי נדה היא נדה ובימי זיבה היא זבה, ויש לומר שמדובר בלידה יבשה בלי דם, אך קשה מה שייך מטמא בפנים כבחוץ ויש לבאר שמדובר כלפי הולד שהוציא ראשו חוץ לפרוזדור וכמו שאמר רב אושעיא שחששו שהולד הוציא את ראשו חוץ לפרוזדור וכבר יש בה טומאת לידה, וכמו המקרה שאדם שאל את רבא האם למול את

שגם יוצא דופן נחשב ילוד שעדיף ללמוד מבכור שבשניהם נאמר שבעת ימים יהיה עם אמו או תחת אמו, אך מצד שני עדיף ללמוד מאדם שבשניהם מדובר בפשוט אלא שעדיף ללמוד מבכור שדומה לו באמו, ושניהם בהמה, והם קדשים, ויש בהם פיגול נותר וטמא, אף מצד שני יש ללמוד מאדם שבשניהם פשוטים ולא דוקא זכר ואין קדושתם מאליה ושניהם לא בהכרח מתנות כהונה, אך ביותר דברים בהמת קדשים דומה לבכור.

רב חייא בר רב הונא מביא לר' יוחנן ראייה בשם רבא ששינו שר' יהודה למד מזאת תורת העולה שזה ג' מיעוטים, **עמוד ב** למעט נשחטה בלילה ושנשפך דמה ויצא דמה מחוץ לקלעים שאם היא עלתה למזבח היא תרד, ור"ש אמר שכשכתוב עולה משמע כשרה ולמדו לרבות נשחטה בלילה ושנשפך דמה ויצא דמה חוץ לקלעים ולן יוצא וטמא ונותר ושנשחט חוץ לזמנו וחוץ למקומו ושקבלו פסולים וזרקו את דמו והנתנין למעלה שנתנם למטה והנתנים למטה שנתנם למעלה והנתנים בחוץ שנתנם בפנים והנתנים בפנים שנתנם בחוץ ופסח וחטאת ששחטם שלא לשמן, ולמדום ממה שכתוב זאת תורת העולה לרבות תורה אחת לכל העולים שאם עלו לא ירדו ואין לרבות רובע ונרבע מוקצה ונעבד ואתנן ומחיר וכלאים וטריפה ויוצא דופן כי כתוב זאת ועדיף לרבות את הנ"ל ולהוציא את אלו

דף מא שמאחר שיש ריבוי ומיעוט עדיף לרבות מה שנפסל בקודש ולמעט מה שנפסל קודם לכן וכתוב להדיא יוצא דופן ולכאורה הכוונה ליוצא דופן של כל קדשים ור"ש מודה שהוא לא קדוש, ורב הונא בר נתן דוחה שמדובר ביוצא דופן של בכור, אך לכאורה מיעוט בכור מהפסוק פטר רחם אך גם בקדשים ר"ש מיעט מגזירה שוה אמו אמו, אך יש לומר שאם מדובר בקדשים מובן שצריך שני מיעוטים אחד למעט בהמת חולין שהולידה דרך דופן ואח"כ הוא הקדיש אותה ופסוק נוסף למעט בהמת קדשים שהולידה דרך דופן, ור"ש סובר שהולדות של קדשים מתקדשים רק בעת הוייתם בלידה, אך אם מדובר בבכור ודאי מיעוט כבר מפטר רחם, וכן יש להוכיח ממה שמעטו רובע ונרבע מוקצה ונעבד וכלאים, ולכאורה כבר מיעוט אותם ככל קדשים מהפסוק **מן הבהמה** למעט רובע ונרבע **מן הבקר** להוציא את הנעבד **מן הצאן** להוציא את המוקצה **ומן הצאן** להוציא נוגח, וכלאים מיעוט כבר מהפסוק שור או כשב או עז, שור למעט כלאים, עז למעט נדמה, אלא ודאי צריך שני פסוקים מאחד ממעטים בהמת חולין ומאחד ממעטים בהמת קדשים וכן לענין העולים אם ירדו צריך פסוק נוסף למעט.

שנו בכרייתא שאשה שהקשתה ג' ימים ויצא ולד דרך דופן היא יולדת בזוב ולר"ש היא לא נקראת יולדת בזוב, ולרבנן הדם שיוצא משם טמא ור"ש מטהר, וברישא נחלקו לשיטתם לעיל ביוצא דופן, ורבינא מבאר שבסיפא הם נחלקו באופן שיצא הולד דרך דופן **עמוד ב** הדם יצא כדרכו דרך הרחם ור"ש לשיטתו שהיא יולדת בזוב ודם קישוי טהור, ורבנן לשיטתם שזה לא לידה וא"כ זה לא קישוי של לידה שמטהר זיבה, ורב יוסף מקשה א"כ מדוע נחלקו פעמיים, ועוד קשה ש'משם' משמע מקום הולד, ורב יוסף מבאר שנחלקו כשיצא הולד והדם דרך הדופן ובסיפא נחלקו שלרבנן המקור מקומו טמא ולכן הדם מטמא גם כשיצא מהדופן ולר"ש המקור מקומו טהור ולכן כשיצא דרך הדופן טהור.

ר"ל אומר שהמטהר בדם מטהר גם באשה ולר' יוחנן גם לדברי המטמא בדם הוא מטהר באשה, ור' יוחנן לשיטתו שהוא אמר בשם רשב"י מנין שהאשה לא מטמאה עד שיצא מדוה דרך ערותה שכתוב ואיש אשר ישכב את אשה דוה וגלה את ערותה את מקורה הערה ולמדו מכאן שהאשה נטמאת רק כשיצא דרך ערותה.

ר"ל אומר בשם ר' יהודה נשיאה שאם נעקר המקור ונפל לארץ האשה טמאה, שכתוב יען השפך נחשתך ותגלי ערותך ואין לומר שיהיה טומאת שבעה שהרי נאמר דם ולא חתיכה אלא יש רק טומאת ערב.

ר' יוחנן אומר שאם הזיע המקור כשתי טיפות מרגליות האשה טמאה ואין לומר שזה טומאת שבעה שהרי שינו שרק ה' דמים טמאים באשה אלא מדובר לטומאת ערב ודקא שתי טיפות אך טיפה אחת יש לתלות שהיא באה מבחוץ.

המשנה אומרת שכל הנשים מטמאות בבית החיצון, ר"ל מפרש שבית החיצון הוא מה שנראה כשתינוקות יושבת, ור' יוחנן דוחה שהמקום הזה הוא גלוי לשרץ אלא מדובר עד בין השיניים והסתפקו אם בין השיניים זה כלפנים או כלחוץ, ויש להוכיח מדברי

כמו שנאמר כי יהיה בך איש אשר לא יהיה טהור מקרה לילה ומקרה משמע כל קרי בעולם.

רבא מסתפק בעכו"ם שהרהר וירד וטבל לגרותו ויצא קריו שאמנם הלכו לחומרא אחרי העקירה ואם נלך בעכו"ם אחרי העקירה זה יהיה קולא שזה היה בגויותו או שאין חילוק, ונשאר בתיקו.

עוד הסתפק רבא בזבה שנעקרו מימי רגליה והיא ירדה וטבלה שגם אם בש"ז הולכים אחרי העקירה כי לא ניתן להחזיק אותה אך מי רגלים שניתן להתאפק מלהוציאם א"כ לא נטמא ביציאתם או שאין חילוק, ונשאר בתיקו.

עוד הסתפק רבא בעובדת כוכבים זבה שנעקרו מי רגליה **עמוד ב** והיא ירדה וטבלה לגירותה שגם אם נאמר שבישראלית הולכים במי רגלים אחרי העקירה אפילו שהיא יכולה לאחוז אותם אך כיוון שטומאת עובדת כוכבים זבה היא רק מדרבנן לא נטמא, או שאין חילוק, ונשאר בתיקו.

שמואל אומר שצריך שיעור כחתימת פי האמה לטמא בזיבה שכתוב או החתים בשרו מזובו, אך קשה ששיניו שזב מטמא בכל שהוא, יש לומר ששמואל סובר כר' נתן שאמר בשם ר' ישמעאל שצריך כחתימת פי האמה ולא הודו לו ור' ישמעאל למד מהפסוק או החתים בשרו מזובו, ורבנן למדו מזה שמטמא רק בלח ולא ביבש ור' ישמעאל למד למעט יבש מ'ר' ורבנן למדו מרר למנין, שזובו אחד רר בשרו שתיים זובו שלש זוב מביא קרבן רק אחר ג' ראיות ומה שכתב אח"כ או החתים בשרו מזובו שגם מקצת זובו טמא שגם בב' ראיות הוא מטמא משכב ומושב, ור' ישמעאל למד מנין ג' ראיות כמו שלמד ר' סימאי ממה שהפסוק מנה שתיים וקראו טמא ומנה שלש וקראו טמא ולמדנו מזה שבשתי ראיות הוא טמא ובג' ראיות הוא מביא קרבן, ומי שלמד את שניהם מהפסוק זאת תהיה טומאתו בזובו הוא ילמד מהפסוק איש איש כי יהיה זב מבשרו ללמד שהוא טמא רק ביצא מבשרו ומה שכתוב זובו טמא מלמד שטיפת הזוב עצמה טמאה.

ר' חנילאי אמר בשם ר"א בן ר"ש שש"ז מטמאה את הרואה במשהו ואת הנוגע בשיעור עדשה, וקשה הרי שיניו מטמאים בכל שהן משמע גם את הנוגע, ויש לומר שהכוונה לרואה, ויש להוכיח ממה ששיניו שחמור ש"ז משרץ וחמור שרץ מש"ז, שרץ חמור שטומאתו אינה חלוקה ובש"ז יש חילוק בטומאתו, וש"ז חמור שהוא מטמא בכל שהוא ושרץ לא מטמא בכל שהוא ולכאורה מדובר על הנוגע, ויש לדחות שזה מדובר ברואה, אך קשה שכתוב ש"ז כמו שרץ ובשרץ מדובר בנוגע, ורב אדא בר אבהא אומר שלמדו שם שרץ משם ש"ז, אך קשה וכי שרץ לא מטמא במשהו הרי שיניו שאין שיעור לאברים ואפילו אבר פחות מכזית בשר מת מטמא באהל ופחות מכזית בשר נבילה מטמא במשא ופחות מעדשה משרץ במגע, ויש לומר שאבר שלם הוא כמו עדשה שהרי אם חסר משהו מהאבר הוא לא מטמא, ומה שכתוב שש"ז חלוקה טומאתו אין הכוונה בין ישראל לנכרים שא"כ גם בשרצים יש חילוק בין עכבר של ים שאינו מטמא כעכבר של יבשה, אלא הכוונה שבשרץ אין חילוק בין קטן לגדול ואילו ש"ז מטמא רק מכן ט'.

רב פפא אומר שנחלקו תנאים בנוגע בש"ז שיניו מנין לרבות נוגע בש"ז שכתוב או איש ונחלקו תנאים אם כשדורשים ממקום אחר לומדים הכל כמו המלמד או לומדים משם את העיקר והדינים כמו הלמד, ואם לומדים לגמרי משרץ יש ללמוד שכמו ששרץ מטמא בנגיעה כך ש"ז וכמו ששרץ מטמא רק מכעדשה כך ש"ז, ואם לומדים כמו הלמד יש ללמוד משרץ שגם ש"ז מטמא בנגיעה אך כמו שטומאתו במשהו כך מטמא בנגיעה במשהו, ורב הונא בר רב נתן שאל את רב פפא מנין ללמוד מאו איש של שרץ הרי ניתן ללמוד מאו איש אשר תצא ממנו שכבת זרע וא"כ לכו"ע יש ללמוד שטומאתו במשהו כמו הראיה, ושאלו את התלמידים ויש שלמד כרב פפא מאו איש של שרץ ויש שלמד כמו רב הונא בר נתן מאו איש של שכבת זרע.

משנה תינוקת שראתה ביום לידתה היא מטמאה כנדה וכשהיא בת עשרה ימים היא יכולה להטמא בזיבה, תינוק בן יום אחד מטמא בזיבה ומטמא בנגעים ובטומאת מת והוא זוקק את אשת אחיו ליבמה ופוטר את אמו מיבום ואם הוא כהן הוא מאכיל את אמו בתרומה ואם הוא ישראל הוא פוסל את אמו בת כהן מתרומת בית אביה.

בנו בשבת ואמר לו רבא מותר אח"כ חשב רבא וכי לאותו אדם היה צד שלא מלים בשבת ורבא הלך אחריו ושאל אותו אמור לי בבירור מה קרה, אמר לו אותו אדם ששמענו את הולד צועק בערב שבת והוא נולד בשבת אמר לו רבא ודאי העובר כבר הוציא את ראשו מחוץ לפרוודור וזה מילה שלא בזמנה שאינה דוחה את השבת.

הסתפקו האם אותו מקום באשה הוא בלוע או שדינו כבית הסתרים, והנ"מ היא במקרה שחברתה תחבה לה כזית נבלה באותו מקום, שאם הוא בלוע זה טומאה בלועה שאינה מטמאה אך אם הוא כבית הסתרים א"כ הוא טמא שאף שאין טומאת מגע בבית הסתרים בכ"ז יש טומאת משא, אביי סובר שזה כבלוע ורבא אומר שזה כבית הסתרים, ורבא הוכיח ממהברייתא לעיל שר"ש אמר לענין פולטת ש"ז שאין שם טומאת מגע כי זה בית הסתרים, ואביי מבאר שר"ש אמר שני טעמים: א' שזה טומאה בלועה שאינה מטמאה ואפילו אם זה טומאת בית הסתרים בכ"ז היא לא מטמאה אלא זה גזירת הכתוב.

הסתפקו האם מקום הבליעה של נבלת עוף טהור הוא בלוע או כבית הסתרים והנ"מ היא אם תחב חברו לתוך פיו כזית נבלה שטומאה בלועה אינה מטמאה אך בית הסתרים מטמא במשא, לאביי הוא בלוע ולרבא הוא כבית הסתרים, ואביי הוכיח מברייתא שאין לומר שנבלת בהמה טמאה בגדים בבית הבליעה כי כתוב נבלה וטריפה לא יאכל לטמאה בה, ורק מהשאין לו טומאה אלא באכילתה אך נבלת בהמה טמאה מטמאה קודם שיאכלנה ולכאורה ניתן ללמוד מק"ו מנבלת עוף טהור שאף שאין לה טומאה בחוץ יש לה טומאה בפנים נבלת בהמה שיש לה טומאה בחוץ ודאי יהיה לה טומאה בפנים, אך בנבלת עוף טהור נאמר בה ולא באחרת, ומה שכתוב **האוכל** בא ללמד שבנוגע ונושא הטומאה היא בשיעור כזית כאוכל.

רבא אומר שאם יש נבלה בקמטיו של האדם הוא טמא ואם יש שם שרץ הוא טהור שהשרץ מטמא בנגיעה ובבית הסתרים אין טומאת מגע אך נבלה שמתמאה במשא מטמאה גם בבית הסתרים, אך אם הכניס שרץ בקמטיו לאויר התנור התנור טמא ולכאורה זה פשוט שזה לא בלוע יש לומר שלא נאמר שהתורה אמרה תוכו, **דף מג** ולא תוך תוכו, קמ"ל שם תוך תוכו טמא באויר תנור.

ר"ל אומר שאם היה קנה בקמטיו של זב והוא הסיט בו אדם טהור הוא טהור אך אם הקנה הוא בקומטו של אדם טהור והוא הסיט בו זב הוא טמא שנאמר וכל אשר יגע בו הזב וידידו לא שטף במים זה הסיטו של זב שלא מצאנו לו טומאה בכל התורה אלא שהתורה כתבה את זה בלשון נגיעה ללמד שהסיט ונגיעה זה כידידו של זב וזה דוקא מבחוץ ולא בפנים ולכן בקומטו של זב טהור.

זב ובעל קרי מטמאים רק בחוץ שבזב נאמר כי יהיה זב מבשרו עד שיצא הזוב מבשרו ובעל קרי נאמר ואיש כי תצא ממנו שכבת זרע.

המשנה אומרת שאם אכל תרומה והרגיש באבריו יאחז באמה, ויש להקשות ששיניו שר"א אמר שהאוח באמה ומשתיין כאילו הוא מביא מבול לעולם ואביי מבאר שהוא אוחז במטלית עבה שאין חשש חימום ורב אומר שיכול לאחוז גם במטלית רכה שכיון שנעקר הזרע לא יעקר יותר ואביי חושש שיוסיף קרי ורבא לא חשש להוספה, ויש להקשות ששיניו שזה משל לאצבע שכל זמן שהיא בעין היא מדמעת וחוזרת ומדמעת וא"כ גם כאן יהיה תוספת ורבא מבאר שלא מצוי חימום נוסף באותה שעה שהוא כבר התחמם.

שמואל אומר ששכבת זרע שכל גופו לא מרגיש ביציאתה אינה מטמאה שכתוב שכבת זרע ודוקא ראויה להזריע, ויש להקשות ששיניו שאם הרהר בלילה והתעורר והוא מצא שבשרו חם הוא טמא ורב הונא מבאר שמדובר שהוא שימש מיטתו בחלומו שלא יתכן לשמש בלי הרגשה, ללישנא בתרא שמואל אומר שש"ז שלא יצאה ע"י שהוא יורה כחוץ היא לא מטמאה והנ"מ בין הלשונות היא באופן שהש"ז נעקר בהרגשה והיא יצאה בלי הרגשה שזה לא באופן של יורה כחץ, ורבא הסתפק במה שפשוט לשמואל בנעקרה בהרגשה ויצאה בלי הרגשה ויש להוכיח ממה ששיניו שאם בעל קרי טבל והוא לא הטיל מים ואח"כ הוא הטיל מים הוא טמא לכשיטיל מים רואים שהוא טמא גם בלי הרגשה ויש לומר שמדובר שם שכבר יצא הרוב בהרגשה, ללישנא בתרא שמואל אמר שש"ז שאינה יורה כחץ אינה מזריעה ומשמע שהיא מטמאה